

מ"ת 28526/08/14 - מיכאל זיס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

20 אוקטובר 2014

מ"ת 28526-08-14 מדינת ישראל נ' שמואלי(עציר) ואח'

28516-08-14

בפני כב' השופטת נחמה נצר
המבקש
נגד
המשיבה
מיכאל זיס
מדינת ישראל

נוכחים:

המבקש בעצמו וב"כ עוה"ד דוד יפתח

בשם המשיבה עוה"ד אסף בר יוסף

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בהליך זה עותר המבקש לעיין מחדש בהחלטת מעצר שניתנה בעניינו ביום 29.9.14. כזכור, באותה החלטה, קבע בית משפט זה, מפי מותב אחר, כי המבקש ייעצר עד לתום ההליכים, בעקבות הגשת כתב אישום נגדו יחד עם אחרים, המייחס לו שורה ארוכה של אישומים הכוללים ביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע עוון, סחר באיברים, ותיווך לסחר באיברים, עבירות לפי חוק השתלת איברים, זאת לצד עבירות שענינן קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עושיק, הלבנת הון, ניהול ספרי חשבונות כוזבים, כאשר למבקש שבפני אף יוחסו עבירות של שימוש במסמך מזויף.

ברקע הדברים התנהלות אשר נמשכה על פני כשנתיים ימים ואשר במהלכה, כך על פי הנתען, פעלו כלל הנאשמים ובכלל זה המבקש שבפני לארגן השתלות של אברי גוף מאנשים חיים בעבור תמורה כספית, כאשר השתלות אלו בוצעו מחוץ לתחומי מדינת ישראל ואף בניגוד לחוקי המדינה שבה בוצעו ההשתלות בפועל, כך על פי הנתען.

המבקש הוא רופא בהכשרתו, ועל פי כתב האישום מכח ומתוקף הכשרתו המקצועית הוא סיפק ארשת מקצועית לארגון האמור, אלא שלצד תמיכה מקצועית זו, הוא גילה פעילות משמעותית בדמות יצירת קשר בין התורמים לבין הנתרמים, עידוד תמיכה לצד קשירת החוטים בדרך למפגש בין התורם לנתרם, ביצוע קצירת האיבר מהתורם לצד השתלתו אצל הנתרם.

במסגרת הדיון בבקשת המעצר, לא חלק בא כח המבקש על קיומה של תשתית ראייתית ואין ספק כי טוב עשה.

לימים, לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים לעניין אפשרות שחרורו של המבקש לחלופת מעצר, קבע כאמור בית משפט בהחלטה הנזכרת כי בסופו של יום, המדובר במעשים שבוצעו בתיאום ואשר על פי אופן התנהלותם של הנאשמים בכלל ושל המבקש בפרט, ניתן להתרשם מקיומה של מסוכנות נוכחת וממשית, במיוחד, כאשר אין המדובר במעשה חד פעמי, אלא ברצף של אירועים שנמשכו כאמו על פני כשנתיים ימים וכאשר הנאשמים בכלל והמבקש בפרט, אוחזים בתחום הכולל אף זיוף מסמכים במטרה לבצע ביצוע השתלה באותן מדינות.

בית משפט בהחלטה הנזכרת, אף ציין כי בעניינו של המבקש מתקיימת עילת מעצר ממוקדת בדמות החשש מפני שיבוש הליכי משפט, זאת על רקע עדויות בתיק החקירה, ובעיקר עדותו של מר יעקב תדמור, אשר העיד על שיחת טלפון שהתקיימה בינו לבין המבקש ואשר במהלכה התבקש מר תדמור "שלא לספר".

עפ"י ההחלטה, בית משפט סבר כי אין בחלופות שנבחנו ואשר לא הומלצו על ידי שירות המבחן כדי לתת מענה הולם לרמת המסוכנות הלכאורית הנשקפת מצד הנאשמים ובכלל זה המבקש שבפניי, ועל כן קבע, כי בהעדר חלופות הולמות, הוא מורה על מעצר הנאשמים לרבות המבקש עד לתום ההליכים.

אכן ימים ספורים לאחר שניתנה החלטה זו, הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר כאשר הפעם ביקש להציג חלופת מעצר אחרת. לעניין זה התייחסתי בהחלטה שנתתי בדיון הקודם, שבה הבעתי דעתי כי אמנם יש לתמוה על כי הבקשה לעיון חוזר באה לעולם כ אשר טרם יבשה הדיו על החלטת המעצר ואולם סברתי כי המבקש היה רשאי לנהוג כך בהתבסס על מילותיו של בית המשפט שעצר את המבקש עד לתום ההליכים, שהרי זה ציין מפורשות "כי בהעדר חלופות הולמות", הוא מורה על מעצר המבקש.

בדיון הקודם הוצגה החלופה. הפעם מדובר בחלופה בדמות בני זוג, שהם מכריו של המבקש מקדמת דנא, ולמעשה היכרותם החלה עוד בראשית ימיהם כילדים וכנערים במדינת מוצאם. היכרות זו נמשכה גם לאחר שהמבקש עלה ארצה וגם הערבים עשו כן, וכפי שהדבר אף מוצא ביטוי בתסקיר שהוגש לקראת הדיון היום, היכרות זו הלכה והעמיקה ואף קיבלה משמעויות נוספות, כאשר הערב המוצע חלה למרבה הצער ומי שסעד אותו וטיפל בו ואף ליווה את כל תהליך הטיפול הרפואי היה לא אחר מאשר המבקש שבפניי.

כאמור החלופה הוצגה בדיון הקודם ולבית המשפט ניתנה אפשרות בלתי אמצעית להתרשם מהערבים.

כפי שציינתי, המדובר באנשים מרשימים עד למאד, אשר ניכר עליהם כי הם אינם מבקשים לקבל על עצמם אחריות כבדה, כמי ש"אנוסים" לעשות כן, או כמי שהתחייבותם נעשית מהשפה אל החוץ.

נראה אכן, כי למרות הסתייגותם מהמעשים המיוחסים למבקש, הם עדיין בשם החברות, מבקשים לעמוד לצידו, לסייע בידו ובלבד שזה לא ישאר נתון במעצר מאחורי סורג ובריח.

כאמור בעקבות חקירת הערבים ומאחר וסברתי כי נכון יהיה ולו עפ"י עקרון האחידות לבקש את שירות המבחן להתרשם אף הוא מהערבים המוצעים.

מהתסקיר אשר הוגש ערב הדיון היום, ניתן בהחלט להתרשם, שגם שירות המבחן לא נותר אדיש ושווה נפש אל מול הערבים המוצעים והוא טרח להדגיש את התרשמותו הטובה, הראויה מהערבים המוצעים וניתן בהחלט לומר כי גם אם שירות המבחן נותר עדיין מסופק לגבי האפשרות של כל חלופה לצמצם את הסיכון הנשקף מאת המבקש, אין ספק כי ספק זה אין מקורו בערבים, אלא בהתרשמותם מהמבקש עצמו.

כידוע, שחרור לחלופה מבוסס בעיקרו על אמון, שבית משפט יכול וצריך לרכוש לערבים, אך בעיקר לנאשם.

בעניינינו, בית המשפט בוודאי אינו יכול ואינו רשאי להתעלם מההתרשמות הלא חיובית של שירות המבחן מהמבקש, ממידת התחכום שבו, מנטייתו לצמצם עד למאד את דפוסי התנהגות שהם מעבר למסגרת החוק, ואת העובדה כי תפקידו של המבקש בארגון לא היה שולי ובוודאי שהיה בגדר תפקיד מפתח.

עם זאת ראוי לזכור ולהזכיר כי חוק המעצרים ביקש לשנות את מקבילית הכוחות בהליך המעצר וניתן בהחלט לומר כי חוק המעצרים ביקש להדגיש כי המעצר הוא חריג ואילו השחרור הוא הכלל. על כן נקבעו עילות מעצר ספציפיות, נקודתיות וייחודיות לצד עילות מעצר כלליות, ועדיין לצד כך, ציין המחוקק בלשון ברורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי גם במקום שבו מתקיימת תשתית ראייתית ואף מתקיימת עילת מעצר קונקרטית על ביהמ"ש לבחון ולא על דרך של "מצוות אנשים מלומדה" האם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעים אחרים, אשר אינם מחייבים דווקא השמטת של נאשם מאחורי סורג ובריח.

בעניין זה אבקש להפנות בין היתר לבש"פ 6695/14 עמרם גריב נ. מדינת ישראל (נבו - 12.10.14), במסגרתו מציין השופט דנציגר: **"אף אם קמה עילת מעצר וקיימות ראיות לכאורה, אין להורות על מעצר מאחורי סורג ובריח מקום בו ניתן להפחית באופן ניכר את הטעמים העומדים בבסיסה של עילת המעצר, באמצעות שחרור לחלופת מעצר"**.

כמו כן, אפנה לבש"פ 4272/12 מדינת ישראל נ. צדיק זזה, וכן להחלטה בבש"פ 6339/14 דימטרי קוגן נ. מדינת ישראל (נבו - 1.10.14), שם בין היתר, קובע כך השופט ג'ובראן: **"אכן לעורר מיוחסים מספר אישומים בעבירות חמורות אשר לכאורה סיכן בהם את שלום הציבור ורכושו ואין חולק כי נשקפת ממנו מסוכנות. אולם, מצוות**

המחוקק היא לבחון בכל מקרה אם ניתן לאיין מסוכנות זו באמצעות חלופת מעצר בהתאם לסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים. נפסק לא אחת, כי חלופת מעצר אינה נדרשת להיות 'הרמטית', אלא עליה ליצור 'רמה סבירה של ביטחון'. ... בל נשכח, כי מעצר עד תום ההליכים צריך להיות המוצא האחרון, וככל שמוצעת חלופת מעצר, מן הראוי לנסות ולבוחנה לגופה".

אינני מתעלמת כלל מהאמירות הלא פשוטות שאמר בית משפט בהחלטת המעצר בעניינו של המבקש כמו גם מהתרשמות שירות המבחן. עם זאת, התרשמות שירות המבחן היא עדיין היתה ונותרה בגדר המלצה ושיקול הדעת לעולם נתון לבית המשפט וכשם שבית משפט נמנע לעיתים מלאמץ המלצות חיוביות בלשון העם של שירות המבחן, הוא בהחלט רשאי להביט על התמונה מנקודות מבט אחרות, שונות מאלו הבאות לידי ביטוי בתסקיר המעצר.

בהקשר זה אבקש גם לומר כי מסוכנות איננה ממימד אחד או אחיד וגם לגביה ניתן בהחלט לדבר על מדרג.

בעניינו המדובר במבקש, בן 59, רופא כירורג בהכשרתו, אשר במרבית חייו בוודאי מאז עלותו ארצה, התנהל באופן נורמטיבי לחלוטין ושימש בתפקידי רפואה שונים במרכזים רפואיים שונים במדינת ישראל.

אכן בשנת 2004 נרשמה לחובתו הרשעה בעבירה של זיוף שטר כסף. אלא שגם לאחר הרשעה זו המשיך המבקש להתנהל במקצועו כרופא וגם אם תאמר כי מסוכנותו הקונקרטית בהסתבכות הנוכחית הינה תוך ניצול ידיעותיו, כישוריו המקצועיים והעובדה כי בקרב הבאים עימו במגע בין אם היו אלה תורמים ובין אם היו אלה נתרמים, העובדה כי מדובר ברופא, בוודאי יצרה אצלם בסיס לאמון ולהסתמכות, עדיין מתקשה אני לומר, כי בעניינו של המבקש מסוכנות זו מקבלת מענה ראוי והולם אך בהיותו מוחזק מאחורי סורג ובריח.

בעניין זה אבקש להזכיר כי בבש"פ 6630/14 מדינת ישראל נ ג ד גרנביץ (נבו - 7.10.14) נדון ערר שהגישה המדינה על החלטת שחרור של בית המשפט המחוזי מרכז אשר בחר להורות על שחרורו המשיב שם, ששימש כרכז מודיעין ביחידת להב 433 במשטרת ישראל.

בקבלו את הערר מציין השופט אורי שוהם, כי המסוכנות הנשקפת מאת המשיב שם, היא בעלת סממנים "יחודיים ועוצמתיים מאחר ומדובר במי שבידיעתו חומר סודי נוסף על זה שכבר נחשף על ידו ואשר בגינו הוא הועמד לדין.

בעניינו של המבקש שבפניי, מרשה אני לומר כי קיימת סבירות גבוהה שאם ינותק המבקש מסביבתו הטבעית הרגילה, ואף, יינקטו אמצעים על מנת לצמצם עד למינימום האפשרי את מידת הקשר שלו עם העולם החיצון, ובעיקר עם התקשרות המקוונת, כי אז קיימת בהחלט אפשרות שהמסוכנות הנשקפת מהמבקש תפחת במידה משמעותית.

ודוק, אין המדובר במבקש אשר התנהלותו הרגילה היא מחוץ לתחומי החוק וגם מהלך חייו עד הגיענו להסתבכותו הנוכחית, אינו יכול לשמש בסיס למסקנה כי מדובר במי שהחליט להתנהל באופן שהוא בלתי נורמטיבי בעליל וגם אם לעיתים בעברו של המבקש נרשמו מעידות, ואף אם היו אלה מעידות לא פשוטות, עדיין יש לזכור כי בגילו המתקדם של

המבקש, נרשמה לחובתו הרשעה אחת בפלילים, ותו לא.

בנותני דעתי לחלופה המוצעת לעת הזו, לעובדה כי אף שירות המבחן התרשם כי מדובר מאנשים רציניים, נורמטיביים וערכיים אשר מבטאים הבנה מלאה לתפקיד הפיקוח וכאשר על פי התרשמותי ניתן יהיה לצד אותו פיקוח אנושי הדוק, אף לקבוע כללים אשר יצמצמו עד למאד את הקשר שבין המבקש לבין העולם החיצון, באתי לכלל דעה כי לעת הזו בהתקיים כל התנאים כדלקמן, ניתן יהיה לשחרר המבקש ממעצרו.

עוד אציין בהקשר זה כי המדובר במבקש אשר נתון במעצר רצוף מאז 3.8.14 ובוודאי שאין לומר כי מדובר בתקופת מעצר שולית, נטולת משמעות.

אשר על כן מורה כי בהתקיים התנאים כדלקמן, ישוחרר המבקש ממעצרו:

1. יופקד ערבון כספי בסך של 50,000 ₪. סכום זה ניתן יהיה להפקידו במזומן או בערבות בנקאית אוטונומית בלתי קצובה בזמן ולא מותנית בתנאים.
2. תיחתם התחייבות עצמית של המבקש סכום של 75,000 ₪ וכן ייחתמו ערבויות צד ג' של בני הזוג ליאוניד ומרגריטה פליקס, כל אחת בסכום של 45,000 ₪.
3. המבקש ישוחרר לביתם של בני הזוג פליקס המתגוררים ברחובות, ברח' רש"י, שם יימצא הוא בתנאים השוללים לחלוטין את יציאתו מהבית, זולת למטרות המותרות, כפי שיפורטו להלן. כל משך הימצאותו של המבקש בתנאים אלו, הוא ילווה באופן צמוד ומלא על ידי אחד הערבים (אחד מבני הזוג פליקס).
4. ייאסר על המבקש להחזיק או לעשות שימוש במכשיר טלפון נייד חכם מכל סוג שהוא. מתירה קיומה של תקשורת טלפונית בין המבקש לבין אשתו ובתו בלבד, וכן תקשורת רצופה עם עורך דינו ועובדי משרדו, ובלבד שתקשורת זו תיעשה באמצעות טלפון נייד המותקן בביתם של בני הזוג פליקס.
5. ייאסר על המבקש לעשות שימוש מכל סוג שהוא במחשב ובכלל זה כל אמצעי המאפשר יצירת תקשורת מקוונת. ייאמר כי תנאים אלה הם חלק מתנאי השחרור ועל הערבים לוודא כי המבקש נמנע כל העת מגישה למחשב מכל סוג שהוא, למכשיר טלפון נייד מכל סוג שהוא.
6. מתירה למבקש לצאת מבית הערבים בליווי צמוד ומלא של אחד הערבים לצורך אחת מהמטרות הבאות:

1. התייצבות להליכי שפיטה.

2. קבלת טיפול רפואי שהמבקש נדרש לו עקב ההחמרה שחלה במצבו הבריאותי, ובלבד שכל ביקור אצל רופא, מכון רפואי, מעבדה, מחלקה, מרפאה וכיוצא באלו, יתמכו במסמך רפואי אשר יעיד על צורך בקבלת טיפול רפואי במועד האמור.

3. קיום מפגשים סדירים עם עורך דינו לצורך היערכותו לקראת הדיונים המשפטיים בהליך העיקרי התלוי ועומד נגדו.

7. נאסר על המבקש ליצור קשר מכל מין וסוג שהוא עם המעורבים האחרים שנחקרו ובכלל זה עדים וכיוצא באלו גורמים.

8. מורה כי תיאסר יציאתו מן הארץ של המבקש.

ככל שהמבקש אווז בדרכו תקף, הוא מתבקש לפעול להפקדתו במזכירות בית משפט כאן בתוך 7 ימים מעת שחרורו.

ניתנה והודעה היום כ"ו תשרי תשע"ה, 20/10/2014 במעמד הנוכחים.

נחמה נצר , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

לבקשת המשיבה ועל פי זכותה לנסות ולהשיג על החלטת השחרור שניתנה בעניינו של המבקש, מורה על עיכוב ביצוע החלטת השחרור עד ליום 22.10.14 עד השעה 11:30.

ברור כי אם לאחר עיון נוסף תחליט המשיבה שלא לערור על החלטת השחרור, היא מתבקשת להודיע על כך בדחיפות למבקש באמצעות בא כוחו, לשב"ס וכן למזכירות בית משפט.

אין מניעה כי המזכירות תאפשר לערבים לחתום על ערבויות וכן להתחיל בהליכים למתן הערבויות שנקבעו בהחלטה.

ניתנה והודעה היום כ"ו תשרי תשע"ה, 20/10/2014 במעמד הנוכחים.

נחמה נצר , שופטת